

EBA/GL/2019/01

17. jaanuar 2019

Suunised

suure riskiga seotud riskipositsioonide
liikide määramise kohta

1. Järgimis- ja aruandluskohustused

Käesolevate suuniste staatus

1. Käesolev dokument sisaldab määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 16 kohaselt väljastatud suuniseid¹. Määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 16 lõike 3 kohaselt peavad pädevad asutused ja finantseerimisasutused võtma mis tahes meetmeid, et suuniseid järgida.
2. Suunistes esitatakse Euroopa Pangandusjärelevalve seisukoht asjakohaste järelevalvetavade kohta Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemis ehk kuidas tuleks liidu õigust konkreetses valdkonnas kohaldada. Määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 4 punktis 2 määratletud pädevad asutused, kelle suhtes suuniseid kohaldatakse, peaksid neid järgima, kaasates need sobival viisil oma tavadesse (nt muutes oma õigusraamistikku või järelevalveprotsesse) ka siis, kui suunised on ette nähtud eelkõige finantseerimisasutustele.

Aruandlusnõuded

3. Määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 16 lõike 3 kohaselt peavad pädevad asutused teatama EBA-le hiljemalt 1. mai 2019, kas nad järgivad või kavatsevad järgida käesolevaid suuniseid, või vastasel juhul mittejärgimise põhjused. Kui selleks tähtajaks ei ole teadet esitatud, peab EBA pädevat asutust nõudeid mitte täitvaks. Teated tuleks saata EBA veebilehel avaldatud vormil aadressil compliance@eba.europa.eu, märkides viite „EBA/GL/2019/01“. Teate peaksid saatma isikud, kes on asjakohaselt volitatud esitama oma pädeva asutuse nimel nõuete järgimise teateid. Nõuete järgimise staatuse mis tahes muutusest tuleb EBA-le teada anda.
4. Koosõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 16 lõikega 3 avaldatakse teated Euroopa Pangandusjärelevalve veebilehel.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

2. Sisu, kohaldamisala ja mõisted

Sisu

5. Käesolevates suunistes täpsustatakse, mis liiki riske, mida ei ole nimetatud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 128 lõikes 2, tuleb seostada eriti suure riskiga ja mis asjaoludel, nagu on ette nähtud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 128 lõikes 3.
6. Lisaks täpsustatakse EBA enda algatusel käesolevates suunistes ainult nende suuniste jaoks mõisteid „riskikapital“ ja „börsiväline kapital“, millele viidatakse määruse (EL) nr 575/2013 artikli 128 lõike 2 punktides a ja c.

Kohaldamisala

7. Käesolevates suunistes selgitatakse riskikapitaliettevõtjatesse ja börsivälisesse kapitali tehtavate investeeringute mõisteid, nagu on märgitud kapitalinõuete määruse artikli 128 lõike 2 punktides a ja c. Suunistes täpsustatakse ka, mis liiki riskipositsioone, välja arvatud kapitalinõuete määruse artikli 128 lõikes 2 nimetatud, tuleb seostada eriti suure riskiga ja mis asjaoludel kooskõlas kapitalinõuete määruse artikli 128 lõikes 3 sätestatuga.

Adressaadid

8. Käesolevad suunised on adresseeritud määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 4 lõike 2 punktis i määratletud pädevatele asutustele ja määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 4 lõikes 1 määratletud finantseerimisasutustele.

Mõisted

9. Kui ei ole sätestatud teisiti, on määruuses (EL) nr 575/2013 kasutatud ja määratletud mõistetel käesolevates suunistes sama tähendus.

3. Rakendamine

Kohaldamise kuupäev

10. Käesolevaid suuniseid kohaldatakse alates 1. juulist 2019.

4. EBA suunised suure riskiga seotud riskipositsioonide liikide määramise kohta

4.1. Investeeringud riskikapitaliettevõtjatesse ja börsivälisesse kapitali

1. Finantseerimisasutused peaksid arvestama, et määruse (EL) nr 575/2013 artikli 128 lõike 2 punktis a osutatud investeeringud riskikapitaliettevõtjatesse sisaldavad vähemalt investeeringuid, mis vastavad mõlemale järgmisele tingimusele:

(a) investeering on üks järgmistest investeeringutest:

- (i) muud nõuded kui võlanõuded, mis ei ole noteeritud börsil, kui selliste nõuetega kaasneb allutatud jääknõudeõigus börsil noteerimata ettevõtte varale või tulule;
- (ii) võlanõuded ja muud väärtpaberid, partnerlused, tuletisinstrumendid või muud vahendid, mille majanduslik sisu on samalaadne kui punktis i määratletud nõuete puhul ja mis ei ole noteeritud börsil;

(b) Investeeringut hoitakse eesmärgiga rahastada äsja asutatud ettevõtteid, sealhulgas uue toote ja sellega seotud uuringute arendamist ettevõttes, et viia see toode turule, suurendada tootmisvõimsust ja laiendada ettevõtte äritegevust.

2. Finantseerimisasutused peaksid arvestama, et määruse (EL) nr 575/2013 artikli 128 lõike 2 punktis c osutatud börsivälisesse kapitali tehtavad investeeringud sisaldavad vähemalt investeeringuid, mis vastavad mõlemale järgmisele tingimusele:

(a) investeering on üks järgmistest investeeringutest:

- (i) mis tahes muud nõuded kui võlanõuded, mis ei ole noteeritud börsil, kui selliste nõuetega kaasneb allutatud jääknõudeõigus ettevõtte varale või tulule;
- (ii) võlanõuded ja muud väärtpaberid, partnerlused, tuletisinstrumendid või muud vahendid, mille majanduslik sisu on samalaadne kui punktis i määratletud nõuete puhul ja mis ei ole noteeritud börsil;

(b) Investeeringut hoitakse eesmärgiga teenida kasumit finantsvõimendusega väljaostu, esialgse avaliku pakkumise, omakapitali osaluse müügi teel, muul viisil või sarnase majandusliku sisuga tehingu kaudu.

Mis tahes investeeringuid, mille puhul asutusel on kavatsus arendada strateegilist ärisuhet ettevõttega, millesse ta on investeerinud, ei tohiks käesolevate suuniste tähenduses käsitada börsivälise kapitalina. Sellised investeeringud võivad siiski olla nende suuniste punkti 4.2 kohaselt suure riskiga positsioonid.

4.2. Muud liiki riskipositsioonid, mida käsitatakse suure riskiga riskipositsioonidena

3. Eriti suure riskiga kirjete kindlaksmääramise ulatus, mida määruse (EL) nr 575/2013 artikli 128 lõige 2 ei hõlma, peaks hõlmama kõiki riskipositsiooni klasse, rõhutades eriti määruse (EL) nr 575/2013 artikli 112 punktides g, p ja q osutatud riskipositsiooni klasse.

4. Finantseerimisasutused peaksid eriti suure riskiga kirjetena käsitlema vähemalt lõikes 3 nimetatud riskipositsioone, mis näitavad riskitegurite tasemeid ja vahemikke, mis ei ole ühised muude sama riskipositsiooni klassi võlgnike või tehingute puhul.
5. Lõike 4 kohaldamisel peaksid finantseerimisasutused kaaluma vähemalt kõiki järgmisi riskipositsioone kui riskitegurite tasemeid ja vahemikke, mis ei ole ühised muude sama riskipositsiooni klassi võlgnike või tehingute puhul:
 - (a) spekulatiivsete investeeringute finantseerimine seoses nii finants- kui ka mittefinantsvaraga, välja arvatud kinnisvara, mille puhul võlgnik kavatses vara kasumi saamiseks müüa, kaasa arvatud spekulatiivsete investeeringute finantseerimine seoses vallasvara, põllumajandustoodete või immateriaalse varaga (nt litsentsid või patendid), kui mõlemad järgmised tingimused on täidetud:
 - (i) võlgniku kohustuste täitmata jätmise korral on eriti suur kahju tekke risk, eriti juhul, kui rahastatud objekti puhul esineb ebapiisav turu likviidsus või suur hinnavolatiilsus, mida ei ole veel piisavalt leevendanud lepingulised kokkulepped, sealhulgas tagasivõtmatud eelmüügilepingud;
 - (ii) muud finantseerimisasutuse kahjuriski maandamiseks kättesaadavad võlgniku tulud ja varad ei ole piisavad, eriti juhtudel, kui kahjurisk on võlgniku rahaliste vahenditega võrreldes suur;
 - (b) mis tahes riskipositsioon, mille kohta ei ole antud emissioonipõhist välist krediitkvaliteedi hinnangut üksusele, mis on loodud konkreetselt muude materiaalsete varade kui kinnisvara rahastamiseks või käitamiseks, või sellega majanduslikult võrreldav riskipositsioon koos lepinguliste kokkulepetega, mis annavad laenuandjale olulise kontrolli nende loodavate varade ja sissetulekute üle ning mille puhul kohustuse tagasimaksmise esmane allikas on rahastatavalt varadelt saadav tulu, mitte äriühingu sõltumatu tulu teenimise võime laiemalt, ja mille puhul on täidetud mis tahes järgmine tingimus:
 - (i) finantseerimisasutus on oma analüüsis tuvastanud suure kahjuriski, mis tuleneb järgmisest:
 - olulised puudused vastava eriotstarbelise rahastamisvahendi finantsstabiilsuses;
 - oluline ebakindlus seoses projekti asukoha poliitilise ja õigusliku keskkonnaga, kui see on asjakohane;
 - tehingu või vara omadused;
 - sponsori või arendaja tugevuse vähenemine;
 - (ii) finantseerimisasutus on tuvastanud suure kahjuriski, mis on seotud projektide rahastamisega ühekordse projekti vormis selle käitamiseelses etapis, kui sellel ei ole veel positiivset rahavoogu, mis on piisav mis tahes ülejäänud lepinguliste kohustuste katmiseks

ja pikaajalise võla vähendamiseks, ja kui selle rahavood on nii tagatiseks kui ka tagasimaksmise allikaks, mida finantseerimisasutus ei pea kvaliteetseks, sest sellest tuleneb võimetuse oma finantskohustusi õigeaegselt täita.

6. Kõigi vastava emitendiga seotud omakapitali investeringute puhul tuleks kaaluda, kas liigitada need eriti suure riskiga kirjeteks, kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:
 - (a) finantseerimisasutuse sama emitendi mis tahes võlakohustuse riskikaal on 150%;
 - (b) sellise emitendi võlg oleks riskikaaluga 150%, kui need võlakohustused oleksid finantseerimisasutuse riskipositsioonid, mis tulenevad ühest järgmistest põhjustest:
 - (i) finantseerimisasutuse poolt määratud välise reitinguagentuuri (ECAI) antud vastava võlakohustusega seotud krediitkvaliteedi hinnangust nähtub 150% riskikaal;
 - (ii) emitendil esineb makseviivitusi vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artiklile 178.

4.3. Teavitamisnõuded

7. Kui asutused määravad määruse (EL) nr 575/2013 artikli 128 lõikes 3 sätestatud tingimuste kohaselt kindlaks mis tahes liiki riskipositsioonid, millel on eriti suur kahjurisk, välja arvatud need, mis on kindlaks määratud vastavalt lõikele 5 või 6, peaksid finantseerimisasutused teavitama oma jurisdiktsioonis olevaid pädevaid asutusi ning esitama samas nende riskipositsioonide põhiomaduste lühikirjelduse. Pädevad asutused peaksid omakorda pöörduma EBA poole.

Lisatavad dokumendid

Kulude-tulude analüüs / mõjuhindang

Selles mõjuhindangus esitatakse käesolevates suunistes sätestatud poliitika võimalike seotud kulude ja tulude analüüs. Analüüs annab lugejale tulemuste ülevaate seoses probleemi tuvastamisega, selle lahendamiseks määratud valikute ja nende valikute võimalike mõjudega.

Järgmine analüüs koosneb kolmest osast. Esimeses osas analüüsitakse lähtestsenaariumi seoses finantseerimisasutuste praeguste tavade, järelevalve eeskirjade ja tavade ning regulatiivse keskkonnaga. Teine osa sisaldab valikuid, mida kaaluti seoses konsulteerimisdokumendis sisalduvate peamiste poliitika otsustega. Viimasena esitatakse peamistel poliitika muutustel põhinev kulude-tulude analüüs, võrreldes seda kehtivate järelevalve eeskirjade ja tavade, finantseerimisasutuste praeguste tavade ja regulatiivse keskkonnaga.

A. Probleemi tuvastamine

Suuniste teema on ühiste asutusepõhiste ja järelevalve tavade puudumine nende riskipositsiooni liikide osas, mis on seotud eriti suure riskiga, ja selle asjaolud. Tulemusena määratakse kapitalinõuete määruse artikli 128 lõike 3 kohaldamisel eriti suure riskiga riskipositsiooni määramisel sellise riskipositsiooni riskikaaluks 150%. Kõigi nende suuniste väljatöötamisel arvesse võetud küsimuste eesmärk on ühtlustada eriti suure riskiga seotud riskipositsioonide määramise eeskirju.

B. Poliitika eesmärgid

Suuniste eesmärk on lähendada seda, kuidas finantseerimisasutused hindavad, kas riskipositsioon on eriti suure riskiga kapitalinõuete määruse artikli 128 lõike 3 tähenduses. Finantseerimisasutuste ja järelevalveasutuste eri tavad eriti suure riskiga riskipositsioonide liikide määratlemisel võivad põhjustada asutuste vahel ebavõrdseid tingimusi ning riskikaaluga varade põhjendamatut varieeruvust standardse lähenemisviisi puhul. Eeldatakse, et liikmesriigid ja asutused suurendavad omavahendite nõuete võrreldavust.

Suuniste eesmärk on täpsustada eriti suure riskiga seotud riskipositsioonide liike järgmiselt:

- selgitada riskikapitaliinvesteeringute ja börsivälise kapitali investeeringute mõisteid kapitalinõuete määruse artikli 128 lõike 2 punktides a ja c tähenduses;
- pakkuda üldine lähenemisviis eriti suure riskiga riskipositsioonide määramiseks;
- esitada konkreetseid näiteid nende riskipositsioonide liikide kohta, mida tuleks käsitada eriti suure riskiga riskipositsioonidena;

- võtta kasutusele teavitamiskava mis tahes muu suure riskiga riskipositsioonide puhul, mille riskikaal on 150%, kohaldades kapitalinõuete määruse artikli 128 lõiget 3, ja mis ei ole hõlmatud muude käesolevate suuniste nõuetega.

C. Lähtestsenaarium

Lähtestsenaariumi saab määratleda järelevalve eeskirjade ja tavade, finantseerimisasutuste praeguste tavade ja regulatiivse keskkonna alusel.

Järelevalve ootustel põhinev lähtestsenaarium on määratletud asjaomastes töörühmades osalenud pädevate asutuste vahel vahetatud teabe põhjal. Selle teabevahetuse põhjal võib järeldada, et spekulatiivseid investeringuid ja halva kvaliteediga eriotstarbelisi laene käsitatakse juba mõnes ELi jurisdiktsioonis riskipositsioonide määramise eesmärgil eriti suure riskiga riskipositsioonidena.

Eeldatakse, et lähtestsenaarium on finantseerimisasutuste praeguste tavade osas võrreldav järelevalve lähtestsenaariumiga.

Regulatiivse keskkonna lähtestsenaarium on sätestatud praeguses kapitalinõuete määruses ja seetõttu ei anna see mõjuhinnangule mingit lähtepunkti, sest praegu ei ole kapitalinõuete määruse artikli 128 lõikes 3 sätestatud konkreetset liiki riskipositsioone.

D. Võimalikud variandid

Suure riskiga seotud riskipositsioonide määramise suuniste kohaldamisala

Arutati mitme riskipositsiooni klassi väljajätmist käesolevate suuniste kohaldamisalast. Eelkõige tehti ettepanek, et nõuded keskvalitsuste või keskpankade vastu, nõuded piirkondlike omavalitsuste ja kohalike omavalitsuste vastu ning nõuded avaliku sektori üksuste vastu tuleks suuniste kohaldamisalast välja jätta põhjendusega, et selliste riskipositsioonide puhul ei eeldata mõjutatust suurest kahjuriskist. Sellega seoses tuleb märkida, et kapitalinõuete määruse artikli 128 lõiget 3 ei saa piirata teatavate riskipositsioonide klassidega ja seetõttu kohaldatakse seda artiklit ka eespool nimetatud riskiklasside suhtes. Lisaks tuleb märkida, et praktikas on väga ebatõenäoline, et nendest riskipositsiooni klassidest tulenev riskipositsioon kuulub käesolevate suuniste punktides 3, 4, 5 või 6 kirjeldatud riskipositsioonide alla.

Lisaks sellele tehti ettepanek, et „nõuded mitmepoolsete arengupankade vastu“ jäetakse suunistest välja, sest vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 117 lõikele 2 on nende riskikaal 0%. Nende riskipositsioonide puhul on suure riski olemasolu hindamine vastuolus mitmepoolsete arengupankade olemusega, sest need on loodud majandus- ja sotsiaalarengu projektide jaoks ning suure sõltumatu liikmesusega. Nagu eelmises lõigus märgitud, ei saa suunistega piirata kapitalinõuete määruse artikli 128 lõike 3 üldist kohaldamisala.

Viimaks kaaluti VKEde väljajätmist suuniste kohaldamisalast. Sellega seoses leiti, et nende hindamine suure riski määramise eesmärgil võib negatiivselt mõjutada VKEde rahastamist, millel on oluline roll majanduskasvu loomisel ja tööhõive tagamisel liidu turul (vt kapitalinõuete määruse põhjendus 44). Seda seisukohta on käsitletud konsulteerimisdokumendi jaotises „Taust ja põhjendus“. Kapitalinõuete

määruse artikli 128 lõiget 3 kohaldatakse VKEde suhtes siiski kapitalinõuete määruse kaudu ja suunised ei saa selle artikli üldist kohaldamisala vähendada, nagu eespool märgitud. Tuleb siiski märkida, et on väga ebatõenäoline, et VKEde riskipositsioonid langevad lõigetes 4 ja 5 käsitletud riskipositsioonide alla ja seetõttu eelistatid pidada VKEsid hindamise kohaldamisalasse kuuluvateks, sest vastasel juhul ei pruugiks nende hindamine artikli 128 lõikes 3 sätestatud eesmärgil olla piisavalt ühtlustatud.

Juhtimise aspektid

Kaaluti juhtimise aspektide lisamist suunistesse, mis oleks nõudnud finantseerimisasutustelt siseeeskirjade kehtestamist, nt seoses nende riskivalmidusega suure riskiga riskipositsioonide suhtes, kuidas nad hindavad äsja omandatud ettevõtete suure riskiga riskipositsioone ning juba börsil olevaid riskipositsioone, samuti seoses muude juhtimise aspektidega. Neid kaalutlusi ei võetud siiski arvesse, et tagada suuniste järjepidevus kapitalinõuete määruse artikli 128 lõikes 3 sätestatuga.

Kriteeriumide loetelu

Lisaks kaaluti sellise loetelu kasutuselevõttu, mis sisaldaks üksikasjalikumaid ja objektiivsemaid kriteeriume, et hinnata, kas üksikute riskipositsioonide / tehingute kahjurisk on suur. See oleks finantseerimisasutustelt nõudnud selliste täiendavate asjakohaste riskipositsioonide määramist, mis ei ole juba hõlmatud kapitalinõuete määruse artikli 128 lõikega 2 või suuniste mis tahes osaga. Sellised üksikasjalikumad ja objektiivsemad kriteeriumid oleksid nõudnud finantseerimisasutustelt selliste riskipositsioonide määramist, mis piiravad riskitegurite tasemeid ja vahemikke, mis ei ole ühised muude võlgnike või kaalutud riskipositsiooni klassi tehingute puhul, võttes arvesse järgmist:

- (a) asutuse enda krediidi hinnangul põhinevad käivitid, mis näitavad võlgniku ebapiisavaid rahalisi vahendeid võla tagasimaksmiseks;
- (b) riskipositsiooni suuruse olulisus, tagatiseta osa või laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarv, mis põhjustaks suure kahjuriski;
- (c) sisemine või väline krediidi reiting / kvaliteet, mis väljendab kõrget riskitaset või muid aspekte, mis tooksid kaasa suure kahjuriski.

Need kaalutlused jäeti siiski järgmistel põhjustel kõrvale:

- sellise loetelu esitamise korral peetakse vajalikuks määratleda üksikute käivitite künnised, vastasel juhul oleks riskipositsiooni määramine suure riskiga riskipositsiooni klassi puhul pangaspetsiifiline, mis oleks vastuolus standarditud lähenemise kontseptsiooniga. Selliste künniste kalibreerimine on äärmiselt raske.
- Leiti, et standarditud lähenemisega asutustel ei pruugiks olla nõutavat teavet. Peale selle tuleks esitada käivitid määratleda väga üksikasjalikult, mida oleks standarditud lähenemisega pankadel praktikas keeruline hinnata (nt laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarv seoses praeguse või algse turuväärtusega, kuidas määratleda turuväärtus).

Pangandussektori sidusrühmade kogu arvamused

Pangandussektori sidusrühmade kogul on hea meel võimaluse üle osaleda nõupidamisel EBA suuniste üle, mis käsitlevad suure riskiga riskipositsioone.

Oluline on märkida, et suure riskiga riskipositsioone analüüsitakse praegu kapitalinõuete määruse (CRR2 pakett) kolmepoolsete läbirääkimiste kontekstis, mis võib oluliselt muuta artikli 128 kohaldamisala. See kehtib ka uue Basel III raamistiku (viimistlustapis) rakendamisel.

Seepärast on need suunised üleminekumeetmeid riskikaaluga varade muutmiseks. Lõike 6 kohase teavitamisprotsessi kasutuselevõtt lisaks väikse lisandväärtusega regulatiivset koormust lühikese aja jooksul, kui pangad rakendavad CRR2, ja viivad seejärel lõpule Basel III.

Lisaks näib olevat otstarbekas ühtlustada Basel III standarditud lähenemise mõisted krediidiriski mõistetega ning eelkõige noteerimata spekulatiivsete riskipositsioonidega ja muude allutatud võlgade, kapitali ja omakapitaliga.

Lisaks soovitame, et mis tahes investeringuid, mille puhul pank kavatses asjaomase äriühinguga strateegilist ärisuhet arendada, ei peetaks käesolevate suuniste tähenduses erakapitaliks.

Lisaks ei tohiks suure riski kriteeriumi kohaldada selliste kinnisvaraarenduste suhtes, kus tulevased müügilubadused põhinevad tühistamatutel kohustustel.

Lõpetuseks tunnistab pangandussektori sidusrühmade kogu EBA tegevust riskikaaluga varade ja eriti IR-meetodi põhjalikul läbivaatamisel. Sellest tulenevalt vajab praegune kapitalinõuete määru esitatud spekulatiivse kinnisvara määratlus täiendavat analüüsi. Euroopa lähenemine on väga lai, sest see nõuab peaaegu kogu kinnisvarafinantseerimise käsitamist suure riskina. Spekulatiivsete projektide eristamiseks mittespekulatiivsetest projektidest on vaja rohkem juhiseid.

Tagasiside avaliku konsultatsiooni ja pangandussektori sidusrühmade kogu arvamuse kohta

EBA korraldas avaliku konsultatsiooni ettepaneku eelnõu kohta, mis sisaldas konsulteerimisdokumendis [CP/EBA/2018/03](https://www.eba.europa.eu/press/2018/03).

Konsulteerimisperiood kestis kolm kuud ja lõppes 17. juulil 2018. Kokku laekus 13 vastust, millest 11 avaldati EBA veebilehel.

Allpool olevates tabelites on esitatud konsulteerimisel saadud keskse tähtsusega punktide ja muude märkuste kokkuvõtte, analüüs ja nendest märkustest tulenev arutelu ning vajalikud meetmed nende käsitlemiseks.

Mitmel juhul tegid mitu sektori eri asutust sarnaseid märkusi või sama asutus kordas oma märkusi vastustes eri küsimustele. Sellistel juhtudel on märkused ja EBA analüüs esitatud käesoleva dokumendi selles osas, kus EBA peab neid kõige asjakohasemaks.

Suuniste eelnõu muudatused on lisatud avaliku konsultatsiooni käigus saadud vastuste tulemusena.

Põhiküsimuste ja EBA vastuse kokkuvõte

Konsulteerimisperioodi jooksul saadud märkused seadsid kahtluse alla suuniste ajastuse. Leiti ka, et suunised antakse liiga hilja pärast kapitalinõuete määruse artikli 128 lõikes 3 sätestatud volituste väljastamist (2013. aastal) või et suunised välistavad i) muudetud Basel III raamistiku (mis ei sisalda regulatiivset riskipositsiooni klassi „eriti suure riskiga seotud riskipositsioonid“) eelseisva rakendamise ELi tasandil ja ii) artikli 128 võimalikud muudatused CRR2 kontekstis. EBA leiab, et praeguse raamistiku ja tulevaste regulatiivsete muudatuste ajastamise vastastikune mõju on vältimatu, kuid ajastuse osas on seda raske prognoosida, mistõttu on vaja praeguste suure riskiga seotud riskipositsioonide käsitlemise suuniseid. Lisaks suuremale võrreldavusele suure riskiga seotud riskipositsioonide määramise praeguste tavade osas lihtsustavad need suunised ka üleminekut eelseisvatele regulatiivsetele muudatustele, võimaldades pankadel ja järelevalveasutustel kasutada suuniseid selliste riskitegurite määramisel, mis on kooskõlas tulevase Baseli raamistikuga.

Mitu vastajat esitas küsimusi spekulatiivse kinnisvara soetamise rahastamise määratlemise ja usaldatavusnõuete kohase käsitlemise kohta, vaatamata asjaolule, et konsulteerimisdokumendis rõhutatakse asjaolu, et seda liiki riskipositsioon ei kuulu suuniste kohaldamisalasse, sest seda hõlmab juba kapitalinõuete määruse artikli 128 lõige 2. EBA otsus jätta nendest suunistest välja kinnisvara soetamise rahastamine põhines asjaolul, et kapitalinõuete määramises on see määratlus juba olemas. Lisaks on tegemist valdkonnaga, milles on Basel III raamistikuga ette nähtud olulised muudatused ja mis võib seega viia Basel III lepingu rakendamise välistamiseni või tulevase Basel III lepingu ebajärjekindla rakendamise riskini. Sellele vaatamata hinnatakse sektori esitatud tähelepanekuid hoolikalt EBA praeguses teemakohases arutelus.

Konsulteerimisperioodi jooksul saadi märkusi vastajatelt, kes ei olnud nõus börsivälise kapitali ja riskikapitali mõistete lisamisega suunistesse. Vastajad märkisid, et paremuselt teise lahendusena tuleks börsivälise kapitali ja riskikapitali määratlust kohaldada ainult pankade otseinvesteeringute suhtes ning see peaks välistama kõik investeeringud investeerimisfondi aktsiatesse või osakutesse. Lisaks märgiti, et mõisted tuleks viia kooskõlla Basel III raamistikus sätestatuga ja eelkõige spekulatiivsete noteerimata riskipositsioonide ja muude allutatud laenude, kapitali ja omakapitali investeeringutega (lõiked 50–53). Kooskõlas oma eesõigustega on EBA teinud algatuse pakkuda börsivälise kapitali ja riskikapitali mõistete määratlusi üksnes käesolevate suuniste jaoks. Seda on tehtud seepärast, et nende mõistete kohta ei ole üldsusele kättesaadavaid suuniseid ja nende määratlusi peetakse vajalikuks, et anda suuniseid ja tagada ühtlustamine seoses riskipositsioonide liikidega, mida käsitatakse investeeringutena riskikapitali ja börsivälise kapitali. Lisaks selgitab EBA, et mõisted kehtivad otseinvesteeringute suhtes ja alati, kui investeerimisfondi aktsiatest või osakutest tulenevate riskipositsioonide puhul kasutatakse aluspositsioonide arvessevõtmise meetodit kooskõlas komisjoni vastusega küsimusele Q&A 2013_374.

Paljud konsulteerimisdokumendi kohta tehtud märkused käsitlesid suuniste kohaldamisala küsimust, kusjuures vastajad esitasid erinevaid arvamusi selle kohta, kas suuniste puhul tuleks rakendada laiemat või kitsamat lähenemist seoses riskipositsioonide klassidega, mis tuleks suure riskiga seotud riskipositsioonide määramisel välja jätta. Arvestades neid märkusi, on EBA muutnud suuniste punkti 4.2, et anda finantseerimisasutustele selgem ja terviklikum suure riskiga seotud riskipositsioonide määramise kava. See on kooskõlas EBA-le kapitalinõuete määruse artikli 128 lõikes 3 antud volitustega. Samuti võtab see arvesse empiirilisi tõendeid finantseerimisasutuste

toimimise kohta. Selle tulemusena on punkti 4.2 aluseks olev loogika järgmine: i) lõikes 3 esitatakse selle tegevuse kohaldamisala (kõik riskipositsiooni klassid), rõhutades mõningaid konkreetseid valdkondi; ii) lõikes 4 on esitatud üldkriteerium, kui riskipositsiooni käsitatakse suure riskiga riskipositsioonina; iii) lõige 5 illustreerib konkreetseid juhtumeid, kus üldkriteerium loetakse täidetuks; ja iv) lõikes 6 esitatakse muud konkreetset juhtumid, mille puhul loetakse üldkriteerium täidetuks ja mis käsitleb konkreetset omakapitali riskipositsiooni klassi.

Konsulteerimisdokumendile vastajad on kahtluse alla seadnud teavitamismehhanismi kasutuselevõtu, kuid EBA on otsustanud selle säilitada. See mehhanism oleks kasulik, et mõista, millised järelejäänud riskipositsioonid võivad olla seotud suure riskiga, kuid mida ei ole tuvastatud suuniste eelmiste etappide abil. Teatiste adressaadid peaksid siiski olema riiklikud konkurentsiasutused, mitte EBA. Juriidilist teksti on sellele vastavalt muudetud. Iga selline teade tuleks seejärel edastada EBA-le pärast seda, kui selle tehniline lahendus on rakendatud.